

Froilan Franco

FALSEDAT EN LA DENOMINACIÓ “CORONA D'ARAGÓ”

És un tema enormement actual i viu, que és contemporani nostre, ja que és al seu damunt que encara es basteixen les construccions acadèmiques i polítiques vigents arreu. Restablir i endreçar la veritat històrica dels dos països i, al mateix temps, veure el concepte que inclou l'actual ús de la denominació de “Corona d'Aragó”, ai las!

Jo crec que hi ha hagut circumstàncies tèrboles que l'han afavorida, injuncions sobiranes que l'han solidada, i, en fi, la inèrcia de la historiografia davant el cas amb el qual es tirava pel dret a acceptar una expressió no gaire pròpia. Em pregunto: com s'havia d'anomenar el conjunt estatal sorgit de la unió dels dos pobles?

S'havia de fer amb el nom de l'un o amb el de l'altre, o amb tots dos noms juxtaposats? La meua resposta és que no s'ha fet de cap de les dues formes, al contrari: s'ha anat a raure a la més estranya de les solucions, “Corona d'Aragó”. Com a docent, crec que no es pot anomenar *corona* atès que *corona* es refereix per definició al poder que regeix. I, aprofundint una mica més, també és una denominació injusta (sic) perquè aquell poder, que de dret i de fet era català, va ser creat, assumit, defensat, expandit, magnificat i exalçat per Catalunya, i així ho vaig ensenyar als meus deixebles. Per tant, la designació és també falsa perquè mai per mai els altres estats que estaven governats per aquell poder i aplegats al seu dessota no eren Aragó, ni li estaven sotmesos, ni se'n digueren mai, ni la corona que els regia era aragonesa, sinó que era molt catalana com a Poder General, i aragonesa, barcelonesa, valenciana, mallorquina, sarda o siciliana segons on exercia el poder. Així de clar.

Clar i sitgetà hem de recordar que el Regne d'Aragó va ésser, exclusivament, el format si fa no fa per les actuals terres aragoneses, sense que s'hi inclogués cap terra aliena. I memorigem que el nom “Corona d'Aragó” es va fer servir, estratègicament i potser maliciosa, per poder estendre el vocable *Aragó* damunt uns països que no eren pas aragonesos, sinó que eren catalans o italians, i d'aquesta manera crear la ficció d'un regne aragonès puixant i gegant que no havia existit mai. En altres paraules, la “Corona d'Aragó” ha estat com una mena d'expedient per fer passar a la història pràctica i a la història escrita quelcom que no existia i, al mateix temps, per fer desaparèixer de la història tant Catalunya com tot el món català, és a dir, la Nació Catalana.

Quan el Rei Ferran II i la Reina Isabel s'uneixen en matrimoni, hi ha historiadors que parlen de la unió dels dos regnes, el de Castella i el d'Aragó, la qual cosa constitueix una no-veritat, perquè, si bé Castella era un Regne, no n'era pas Aragó en el sentit de regne únic, comprensiu dels altres on governava la mateixa Monarquia catalana. Aquí, només hi havia una sola Monarquia, una sola instància suprema de poder, és a dir, una sola reialesa catalana (sic). I ací s'al·ludeix a aquella teoria de “los cinco reinos”, en què es fa esment per part de la historiografia castellana dels suposats regnes medievals hispànics cristians, és a dir, Castella, Lleó, Portugal, Navarra i Aragó, on hom no sap què admirar més, si l'esment d'Aragó com a regne unitari comprensiu dels altres realment existents de Mallorca, València i el país que era el creador de la Nació i de l'Estat i que era la seu del poder i el centre del govern: la Gran Catalunya, o bé l'esment d'un regne que ja no existia, com era el Regne de Lleó.

I ací és on vull anar a parar: primer, al fet que se'ns ha ensenyat la història malament, i segon, al veritable nom d'aquella Nació i d'aquella construcció estatal, nom que val en tots els

terrenys, el jurídic, l'històric real i el popular: Catalunya. El nom que corresponia a aquell poble que va crear una Potència i una Cultura no és altre que el de la nostra Catalunya. Des de Ferran el Catòlic el nom "Catalunya" va ésser ferotgement combatut, però els fets són els fets i Catalunya és el nom que pertoca al que hom ha denominat a tort i a dret "Corona d'Aragó". Aquest va ser el meu ensenyament als meus deixebles sitgetans i ribetans.

Em penso que així s'ha de dir, contraposant aquesta afirmació a la d'en Jaume Vicens i Vives, quan defensava la pseudotradicional locució. Amb el gloriós nom de Catalunya –"gloriosa dicta sunt de te", segons afirmació del Rei Martí l'Humà a les Corts de Perpinyà de 1406- i també amb el de Nació Catalana -que per les causes ja apuntades va surar i va poder reemplaçar a vegades el nom de Catalunya. Amb això coincidim els meus alumnes i jo mateix en la posició de l'eminent escriptor valencià Josep Guia, català de soca-rel, el qual amb el seu simple "és molt senzill, digueu-li Catalunya", va proclamar obertament i clara quin és el nom genuí de la pàtria. I nosaltres, des de l'aula hi afegim, el nom veritable de tota la Confederació, ai las ! Altrament, i passant a un altre registre, cal dir ben alt, i molt català, que no

es tracta pas de cap tema passat de moda ni sense interès actual i pràctic. Tot al contrari, i ho demostra el gran interès que desvetlla entre els historiadors moderns, especialment entre els estrangers. Tot és qüestió de llegir i fer recerca en la història general.

No sóc un historiador amb tots els ets i els uts, però la meua especialitat en ciències socials i humanisme em permet dir algun nom estranger, com ara T.N.Bisson o Karl Schward i altres. Sobre l'equívoc aragonès (sic), n'estic segur, es va basar en la secular opressió de Catalunya, i així s'han explicat les pitjors vulneracions i, justa la fusta, fou per aquesta realitat roent i vivent que tant la historiografia espanyola i singularment la historiografia aragonesa, durant el segle XX bastien (sic) una teoria aragonesista amb la qual atribuïen a Aragó l'única realitat i principalitat històrica a través d'omissions i estranyes interpretacions. De part de Catalunya i dels catalans no només no s'ha fet cap defensa de la veritat històrica ja consolidada, sinó que s'ha reulat innocentment. N'és una prova un mapa oficial a la meua aula on es veia tot el territori dels cinc Estats, ajustats sota la Corona dels Reis catalans, amb el títol "Regne d'Aragó". Per llogar-hi cadires !-.